Nr. 51.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE we WTOREK DNIA 26 CZERWCA V. S. 1817 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

— *Wilno.* —

Wileńskie Towarzystwo Dobroczynności, stosownie do ustaw swoich, obowiązane odbywać corocznie posiedzenia powszechnego zebrania, odprawiło je w dniu 12. przeszłego miesiąca maja. Zgromadzeni liczni Członkowie, pod przewodnictwem Członka Towarzystwa, JW. Litewskiego Woyennego Gubernatora, Jenerała piechoty i wielu orderów Kawalera, Rzymskiego Korsakowa, naradzali się wspólnie nad środkami, jakie Wileński zakład Dobroczynności przyprowadzić mogą, we wszystkich jego częściach, do coraz większego doskonałości stopnia. Niezałatwione na jednem posiedzeniu przedmioty dały powod do zgromadzenia się powtórnego w dniu 30 tegoż miesiąca maja. Wrzędzie decydowanych materyy, rozbieranych wprzódy przez osobny, z trzech członków złożony Komitet, JW. i WW. Wice Gubernatora Hrabi *Platera Zyberka*, *J. G. Rudominy* i *Jana Rychtera*, uczyniono postanowienia dla zabezpieczenia tak dotąd będących funduszów, jako też nadal przybywać mogących; przedsięwzięto środki, względem uzyskania należnych Towarzystwu zaległości; uznano potrzebę przepisania obszernieyszych dla opiekunów parafialnych prawideł; decydowano kończenie w roku teraźnieyszym murów w domu Towarzystwa; urządzona wewnętrzna administracya domu; naostatek urzędnicy i członkowie do wydziałów na rok teraznieyszy wybrani zostali następni.

Przezydent Towarzystwa JW. Metropolita Rzymskich w Rossyi Kościołów, Administrator Biskupstwa Wileńskiego, *Stanisław Siestrzencewicz Bohusz*,

Prezydent 1go Wydziału czyli żywności. JO. Xiążę Senator Państwa, *Michał Ogiński*.

Zastępca: JW. Wice Gubernator Wileński Hrabia Plater Zyberk.

Prezydent 2go Wydziału czyli poiednawczego, JW Obożny Litewski, Hrabia *Alexander Pociey*.

Zastępca: JO. Xiążę Biskup Sataliyski *Nikodem Puzyna*.

Podskarbi: JW. Rektor Cesarskiego Uniwers. Wileńskiego, *Szymon Malewski*,

Zastępca i tym-czasowy Dyrektor domu, *Jan Rychter*.

Sekretarz: *Ignacy Jundziłł*.

Członki połączonych wydziałów 1go i 2go.

JW., i WW. *Adam Kossakowski* Biskup Suffragan Kurlandzki.

Tadeusz Kundzicz Biskup Anastazyyski.

Antoni Łappa, Marszałek.

Teodor Ropp, Marszałek Guberński Wileński.

Antoni Chrapowicki Prezyd. S. G. W. 1go D.

Adam Hrabia Chreptowicz Kommisarz Edukacyyny.

Michał Römer Prezydent b. S. G. W. 2go D.

Józef Kossakowski, Jenerał Brygady.

Jan Chodźko, Prezydent S. G. M. 2 D.

Jan Gwalbert Rudomina b. Wizytator Szkół.

Kazimierz Strawiński, Sędzia Graniczny Pttu Trock.

Eustachy Zabiełło, Assessor Sądu Główn. W. 1go D.

Bogusław Białobłocki, Adwokat Sądu Głgo.

Antoni Marcinowski.

Antoni Wiskowski R. T.

Stanisław Zakrzewski Szef G. W.

Prezydencya na Sessyach administracyynych Towarzystwa, składaiących się z Członków wydziałowych, urządzoną została następnym sposobem: w nieprzytomności Prezydenta Towarzystwa spełnia jego obowiązek Prezydent 1go wydziału. W niebytności tego Prezydent 2go wydziału. Po nim zastępca Prezydenta 1go wydziału. W nieprzytomności tego zastępca Prezydenta 2go wydziału. Naostatek w nieprzytomności tych wszystkich, zastępnie prezydenta mieysce pierwszy wydziłowy Członek, w niebytności zaś jego ponim następujący. I tak daley trzymaiąc się kolei, wedle jakiey członkowie wydziałowi powyżey są wyszczególnieni.

Wydział trzeci czyli medyczny, trudniący się udzielaniem dla ubogich rady lekarskiey, i samych lekarstw bezpłatnie, dla braku funduszu na medykamenta od lat kilku mniey czynny, powraca do większey sposobności udzielania tego rodzaiu pomocy, przez ofiarę JJ. PP. Aptekarzy Wileńskich, którzy, zapisali na ubogich coroczną ofiarę w lekarstwach. Imiona tych, prawdziwe dobro ludzkości cenić umieiących mężów, należących odtąd, do związku Towarzystwa, są następne JPP. *Jerzy Gutt*, *Jan Woelck*, *Karol Wagner*, *Maciey Shultz*, *Michał Macewicz*, *Michał Machnauer*, *Bartłomiey Gryzer*. Pierwszy z nich obowiązał się corocznie dostarczać lekarstw za assygnacyami Towarzystwa na złotych 300; następni zaś każdy na złotych 200. Wydział pomieniony trzeci składaią następni członkowie Towarzystwa. Prezydent *Józef Frank* Professor Kliniki w Uniwersytecie Wileń: Zastępca *Jakub Szymkiewicz* M. i C. Doktor Członek honorowy Uniwer. Członki wydziału Medycyny i Chirurgii Doktorowie *Maciey Barankiewicz*, *Jerzy Reykowski*, *Ignacy Woynicz*, tudzież wyżey pomienieni JJ. PP. Aptekarze.

W latach ostatnich przez śmierć kilku gorliwych członków, filarów tego zakładu, ubodzy stracili wielkich swoich dobroczyńców. Lecz Opatrzność, błogosławiąca miłosiernym zamiarom pierwszych założycieli, nieprzestaie czuwać nad losem nieszczęśliwych. Nowo przybywaiący gorliwi członkowie, zwiększaiąc fundusze tego zakładu, przyczyniaią sposobów dobroczynney pomocy. W domu Towarzystwa utrzymuie się teraz, ubogich, sierot, zgrzybiałych i różnego wieku osób oboiey płci około 400; a oprócz wsparcia pieniężnego, żywność odbiera do miasta więcey 100 familiy. A tak zakład ten dobroczynny od lat dziesięciu w Stolicy Litwy utrzymuiący się hoynością obywateli tey prowincyi, poświęceniem się miłosiernem Szanownych Dam zbieraiących, corocznie kwestę i innym sposobem przykładaiących się do wsparcia tego zakładu, tudzież staraniem członków Towarzystwa, przy skuteczney Rządu mieyscowego pomocy, pożądanego nabiera wzrostu.

— Ostatnia data gazet petersburskich jest d. 16 t. m.

W. X. Jmć *Mikołay* d. 7 o godzinie 11tey przed południem przybył do *Nitawy*, powitany przez jenerała kawaleryi, Hrabiego *Wittgensteina*, i gubernatora cywilnego; po odmianie koni w dalszą puścił się drogę do *Memla*. D. zaś 11go przybył napowrót do *Nitawy*, a d. 12go o godzinie 10tey przed południem przybyła Królewna Jeymość Pruska, *Karolina*. Spotkaną była przez W. X. Jmci, tudzież przez woysko ze wszelkiemi honorami woyskowemi i prze urzędników cywilnych. Po przybyciu W. Xiążę Jmć przedstawiał Królewnie

Jey Mości urzędników cywilnych i woyskowych, znakomitsze Damy i osoby ze stanu ślacheckiego. O godzinie 4tey z południa, Wielki Xiążę Jmć i Królewna Jeymość wyjechali do *Rygi*, z równemiż honorami przeprowadzani, z jakiemi spotykani byli.

Ustawa o przyymowaniu lokacyy do Kammissyi Państwa umorzenia długow.

1. Kommissya Państwa umorzenia długow ma się otworzyć dnia 1go lipca roku teraznieyszego, dla przyymowania dobrowolnych lokacyy równie rossyyskich, jak i cudzoziemskich poddanych. Przyymowanie ich, zacząwszy od pomienionego czasu, trwać będzie do dnia 20 grudnia roku teraźnieyszego.

2. Lokacye mogą bydź czynione w assygnatach państwa, w biletach banku pożyczkowego, również w srebrney i złotey monecie rossyyskiey; nie inaczéy jednak, jak w liczbie okrągłey i nie mnieyszey nad sto rubli, stosownie do ogólnych przepisów Ustawy Kommissyi.

3. Dla każdego lokowanego kapitału przeznacza się jednorazowie na nagrodę summa, piątą jego część stanowiąca, tojest: na każde sto rubli srebrem lub assygnatami, po dwadzieścia procentow tąż monetą: summa ta ma bydź przyłączona do ilości lokowanego kapitału; tym sposobem, zamiast tysiąca rubli, będzie zapisano na imie lokatora tysiąc dwieście rubli kapitału.

4. Nadto zostawuje się na rzecz lokatora, w zamianę wydatków, potrzebnych na przesyłanie pieniędzy pocztą, albo na przeniesienie ich do kommisyi, potrąci się jednokrotnie, od całego lokującego się kapitału jeden procent, który też ma bydź potrącony z jego summy.

5. Lokacye takowe mają bydź zapięne do xięgi długów państwa, zamieniając je w dług nieterminowy zabezpieczony, zostawując im wszystkie prawa i przywileje, przez ustawę Kommissyi dla długów nieterminowych zabezpieczonych nadane.

6. Na zapisane do xięgi długow Państwa kapitały mają bydź wydawane bilety, podług ustanowioney formy, a opłata stałego dochodu, wynoszącego sześć procentów od całego kapitału, do xięgi długow zapisanego, ma bydź uskuteczniana w takieyże monecie, w jakiey był lokowany kapitał, równie tu, jak i w drugich miastach państwa, przesyłając je kosztem sameyże Kommissyi, stosownie do jey ustaw, każdego roku dwie ma ratami.

7. Summa, potrzebna na opłatę stałych dochodów, jako też dwa procenty na kapitał umorzenia, w celu stopniowego spłacania takowych lokacyy, jeżeliby którzy z lokatorów na gotowe pieniądze zamienić chcieli, oddziela się corok proporcyonalnie do zupełney ilości lokacyy, ze trzydziestu milionów, przeznaczonych ogólnie na zniszczenie assygnat z dochodu majątków skarbowych.

8. Wszystkie lokacye, które na osnowie niniey-szey ustawy czynione będą w Kommissyi umorzenia długow, przeznaczają się w całkowitey swey ilości, jedynie ku prędszemu w obrócie zmnieyszeniu assygnat państwa.

9. Zatém, po upłynieniu czasu, na przyymowanie lokacyy w § 1 przeznaczonego, summa w assygnatach państwa, wyrównywaiąca zupełney ilości lokacyy, do Kommissyi na ten cel wniesionych, ma bydź publicznie spalona.

Na takowey Ustawie, własną Jego Cesarskiey Mości ręką, dnia 10 maia 1817 roku napisano tak:

Ma bydź podług tego.

Alexander.

Mianowani kawalerami: ś. *Włodzimierza* 3ey klassy: rzeczywisty radca stanu *Ogarew*; Dyrektor liceum carskosielskiego rzeczywisty radca stanu *Engelhard*; *4tey klassy:* professorowie, radcy nadworni: *Koszański, Karcow*; *ś. Anny 2giey klassy*: professorowie radcy nadworni: *Hauenschild, de Boudri i Kunicyn*; *ś. Anny 3ciey klassy:* radca tytularny *Czyrykow*; doktor assesor kollegialny *Peschel*,

Jenerał maior, *Keble*, dowódzca miasta w *Odessie*, otrzymał brylantową ozdobę orderu ś. *Anny* 1szey klassy.

Rzeczywisty szambelan, *Ozierow*, cywilny gubernator twerski, uwolniony od tego obowiązku, i mianowany koniuszym, a razem dyrektorem stad końskich dworu J. C. Mości. Radca kollegialny, *Mohilewski*, Dyrektor kancellaryi główno-zarządzającego *Jeorgiią*, mianowany radcą stanu.

Na rozkaz Naywyższy d. 10 maia: odstawny Kontr-admirał, *Sorokin*, przyymuie się do służby i mianowany iest członkiem kollegium admiralicyi.

Liczący się w kawaleryi, jenerał maior, *Orlow*, mianowany naczelnikiem sztabu 4go pieszego korpusu, na mieyscu liczącego się w woysku półkownika *Wołkowa*, który naznacza się dyrektorem kancellaryi główno-dowodzącego 2giem woyskiem.

D. 21 maia, wyszli z instytutu inżenierow dróg kommunikacyy, w randze porucznikow: *Diewiatin*, *Morozow*, *Bobarikin*, *Rychter*, *Buhayski*, *Szweykowski 2*, *Popow*, *Fanthoff*, *Mensz*, *Luow 1*, *i Strahlmann.*

Dochod na inwalidow z opłaty od nagrod, arend, pensyy, orderow, ozdob, widowisk, i t. d., podług ogłoszenia gazety *Ruskiego Inwalida*, z dnia 15 czerwca, uczynił, w ogóle: imperyałow 44, pół imperyałow 265, czerw. zł. 236, srebrem 2,614 rub. 75 i pół kop., assygnac. 323,285 rub. 10 kop.

Przewiezienie pomnika Minina i Pożarskiego do Moskwy. Mówiąc o tym pomniku, nieodrzeczy będzie naknąć czytelnikom naszym o czynie znaiomym w historyi rossyyskiey i innych sąsiedzkich, który dał powód do przedsięwzięcia takowego. Obywatel, nazwiskiem Minin, widząc oyczyznę swoię i stolicę iey Moskwę pod władzą możnego na ówczas nieprzyjaciela, przedsiębierze szlachetny zamiar uwolnienia jey zpod iarzma. Zgromadza współobywateli, znayduie wszystkich duchem jedności ożywionych, przekłada im swóy zamiar, i otrzymuie wszelką w ludziach i pieniądzach pomoc; a potem udaie się do Xiążęcia Pożarskiego, który będąc głośnym z swey waleczności, zdał mu się bydź nayzdolnieyszym do dowodzenia zgromadzonymi synami oyczyzny, przystępuie do niego, i bez trudności otrzymuie zezwolenie i obietnicę uskutecznienia tak chwalebnego zamiaru.

Chwilę widzenia się tych dwóch mężów wziął autor za przedmiot do wystawienia kolosu.

Proiekt wystawienia pomnika i wykonanie, przedsięwzięte zostały przez Ministra spraw wewnętrznych, Radcę Taynego *Józefa Piotrowicza Kozodawlewa*. Pod iegoż dozorem biegły snicerz tuteyszy, Radca Stanu *Martos*, zrobił wzór tego kolosu z gipsu; a P. *Jakimof*, Radca Kollegialny, wylał go bardzo trafnie z bronzu 5 kwiet. 1816 roku. Posąg umieszczony iest na ogromnym z jedney sztuki granitowym podnożu, ważącym 7000; sama zaś grupa bronzowa z bareliewami 1200 pudow. Wyprawiony ztąd kolos takowy pod dozorem inżenierów komunikacyy wodnych, popłynie *Wołgą* aż do *Niższego Nowgorodu*; jest to mieysce urodzenia obywatela *Minina*. Czuli mieszkańcy powitaią cnotliwego rodaka wizerunek, który umyślnie przez czas niejaki tam zatrzymanym będzie, skąd rzeką *Okką* aż do *Kolomny*, a potem *Moskwą* do dawney stolicy, która mu winna oswobodzenie swoie. Kolos postawiony będzie w Moskwie na placu *Krasnoy*, naprzeciw wieży *Kremlińskiey*. Na podnożu ten skromny dano napis: *Mininowi Obywatelowi, i Xiążęciu Pożarskiemu Rossya wdzięczna 1817*.

Mieszkańcy tuteysi z ukontentowaniem widzą postępuiące prace w naprawianiu teatru wielkiego, który od kilkunastu lat stał w ruinach przez pożar, a okoliczności, wymagaiące wydatków na różne ważniejsze przedmioty, niepozwalały rządowi zwrócić nań uwagi; lecz dzisiay w spokoyney i szczęśliwey dla Rossyi chwili, w pomyślnym pokoju, którym ią łaskawa Opatrzność obdarza, wszystko inną przyymuie postać: sercą wdzięcznych poddanych w każdey chwili błoga-

sławią rządy naylepszego z Monarchów, którego dobroczynna i oycowska troskliwość, nietylko się zatrudnia przedmiotami chwały i pomyślności ukochanego swego narodu, przez udoskonalenie tak licznych zastępów woyska, przez rozszerzenie i nadanie wolności krajowemu i zagranicznemu handlowi, przez ustanowienie mądrych praw i urządzeń; lecz nadto wszystko, co może bardziey jescze uprzyjemnić byt narodu, pod słodkiem Jego panowaniem zostaiącego, nie iest Mu obojętném; z Jego to woli w tym roku stolica tuteysza nabyła tyle wygody i ozdoby, przez wyłożenie z obu stron każdey ulicy, na trzy łokcie szerokości ciosanym kamieniem, co chodzącym pieszo nieskończoną iest ulgą, i ulicom piękny nadaie widok.

Wyszła tu xięga pod tytułem *Dziennik pobytu Pawła Swinina w Londynie*: w liczbie wielu, zawartych w xiędze tey, nader ciekawych opisow, znayduie się opis pobytu N. Cesarza Jmci w *Londynie*. Styl piękny, wyborne i żywe obrazy, czynią dzieło to arcy pożądanem, dla każdego szukaiącego w czytaniu nauki i przyjemności. Przedaie się w handlu braci *Sleninow*.

Liczba okrętow w Rydze d. 19 czerwca: przybyłych 951, wyszłych 881.

Kurs Wileński na assygnaty: rub. sr. 3 r. 85 k., duk. 10 r. 86, imper. 37 r. 60 k.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy dnia 28 czerwca.

Dnia 24go b. m mca przed wieczorem zszedł tu z tego swiata JW. Hr. *Wielhorski*, Senator Wojewoda, Jenerał dywizyi, a przez czas pewny Minister woyny. Zwłoki iego smiertelne z wszelką czcią godności i stopniowi iego przyzwoitą onegday wyprowadzono do kościoła ś. Krzyża, a wczoray pochowano. Na tym smutnym obrzędzie J. C. Mość W. Xiążę *Konstanty*, licznym otoczony sztabem, znaydować się raczył.

Wieśniak nazwiskiem *Maliczewski*, będący rodem ze wsi *Zalesie* w Powiecie Czerskim, w Województwie Mazowieckiém leżącey, odebrał z szczególney łaski Nayiasnieyszego Pana czerwonych złotych 100, iako nagrodę za gorliwość iego, którą okazał, przyprowadzaiąc na powrót do służby syna swego, imieniem *Grzegorza* rekruta, z namowy swych kollegow z pułku 6go piechoty liniowey, do którego został wcielony, zbiegłego.

Dyrekcya jeneralna Loteryy kraiowych Królestwa Polskiego.

Podaie do powszechney wiadomości, iż stosownie do ostatecznego postanowienia Namiestnika Królewskiego w dniu 26 kwietnia r. b. zapadłego, ciągnienie loteryi na maiętność Tyszowce dnia 24 b. m. o godzinie 9tey rano, pod prezydencyą osób od Rządu na to wyznaczonych, istotnie rozpoczęło się, i codziennie, wyiąwszy święta, w domu loteryynym, aż do odciągnięcia wszystkich 85,000 numerow agitować się będzie — W rzeczonym dniu 1,400 numerow odciągniętych zostało; z tych następuiące wygrały, t. i. Nra 82 942 — 59.801 — 10.226—46,148—28,233—24,330 — 24,836—72,193—75,636 — 76,145 — 56,687 — 1,730 — 2,637 — 6,433— po 5 czer. zł. — W następuiącym, czyli 25 dniu b. m. odciągnięto 1,600 numerow, z tych wygrały Nra 45,253 — 74,918 — 5,518 — 53,587 — 78,148 — 77,209 — 37,709 — 36,949 — 20,505 — 7,940 — 20,672 — 47,509 — 18,204 — po 5 czer. zł. Nra zaś 21,158 — 20,119 — 24,343 — 36,384 — po 10 czer. zł. — Dnia 26 b. mca odciągnięto 1,600 numerow; z tych wygrały Nra 55,988 — 12,520 — 1,991 — po 5 czer. zł.

Ciągnienie do dnia następuiącego na godzinę dziewiątą rano solwowane zostało. O liczbie odciągniętych numerow, iako też o wygranych, publiczność regularnie przez Gazety zawiadomioną zostanie. Życzący sobie dowiedzieć się, czyli numer iego wyszedł, znaydzie na kantorze głównym codziennie wypisany Extrakt, gdzie tak o odciągniętych numerach przekonać się, iakoteż i losow pozostałych, za opłatą każdego po 1 czer. w złocie — nabydź może. W *Warszawie* dnia 26 mca czerwca 1817 r.

Kochanowski.

Straszek S. J. D.

Taż Dyrekcya podaie do wiadomości, iż plany i losy do loteryi na maiętność *Wola Więcławow sk.*, iuż wyszły z druku i przedaią się. Cena losu dukat ieden w złocie — Nowa także ogłoszona loterya na maiątek *Jeziorko* w woiewództwie augustowskim: składa się ze 40,000 losow. Maiętność otaxowana 602,075 zł. pol.

Wolne Miasto Krakow.

Podług ustawy, urządzaiącey starozakonnych miasta i obwodu naszego, będą przydani Rabinom tłumacze Chrześciańie przysięgli, którzy wyroki Rabinow, co do urządzeń religiynych, przed ich ogłoszeniem, na Polski ięzyk przekładać, i akta Rabinow w porządku utrzymywać obowiązani będą.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

Prussy.

Berlin, d. 24 czerwca Dzisia bardzo rano N. Król Jmć. pod imieniem Hrabiego *Ruppin*, wyiechał z *Potsdamu* do *Teplic*.

Gdy N. nasz Król i rodzina iego pożegnali się z Xiężniczką Karoliną dnia 13 czerw. w *Freyenwalde*; udała się ona w dalszą drogę do *Petersburga*. Wszędzie ią z oznakami radości, ze czcią i sercem przywiązanych poddanych przyymowano — Dnia 14 stanęła w *Stargardzie*; tam przyięło ią 18 panien z wieńcami i kwiatami, a iedna z nich ofiarowała Xiężniczce na bogatem wezgłowiu wieniec z mirtu. Miasto wspaniale wystąpiło na iey przyięcie, za co własnoręcznym [illegible] Dnia 15 przeiechała przez *Lauenburg*, a dnia 16go stanęła w *Gdańsku*, iadła śniadanie u Hrabiego *Kaiserling* w nowem mieście, a potém spoczęła nieco w *Oliwie*.

Przed kilką miesiącami pewny Baron zabił tu w poiedynku pewnego Hrabiego. Sąd skazał Barona na śmierć; lecz Król zamienił tę karę na 10letnie więzienie w twierdzy; iakoż zawieziono go iuż do *Magdeburga*.

Wyszło tu powszechne przebaczenie dla tych poddanych pruskich, którzy wyszli z kraiow, albo nowo do monarchii przyłączonych, albo dawniey należących, a teraz powróconych.

Galicya i Lodomerya.

Dokończenie Patentu N. Cesarza Jmci Austryackiego o Stanach w Galicyi:

§. 16) Prawo nadawania indygenatu, ma wyłącznie do Stanow na Seymie zgromadzonych należeć; obowiązuiemy ie atoli:

a). Aby każdocześnemu Prezesowi Naszego galicyyskiego rządu kraiowego, skoro im mianowanie iego ogłoszonem zostanie, bez żądania iakoweykolwiek bądź taxy, indygenat nadawały.

b). Aby Stany wszystkim owym, dla których nadanie indygenatu przeznaczemy, i których im tym końcem wymieniemy, dyploma indygenatu bezzwłócznie wydawały, i

c). z własnego wyboru nikomu indygenatu nie nadawały, kto przynaymniey stopnia Rycerskiego w Cesarstwie Naszem nie posiada.

Ażeby z resztą w przypadkach, gdzieby dowiedziono było, iż rozstrzygnienie prośb o nadanie indygenatu, bez żadney winy spóźnionego podania prośby przez proszącego niezachodzącey, ze strony zgroma-

dzonego Seymu w należytym czasie nastąpić niemogło, osoby o indygenat staraiące się od złych skutkow niepozyskanego prawa indygenatu ochronić, upoważniamy Wydział kraiowy, aby się w takowych poiedyńczych przypadkach, przez Rząd kraiowy u Nas, o stosowne przedłużenie terminu do pozyskania indygenatu, nayuniżeniey wstawiał.

Taxy za indygenat postanowiliśmy dla stanu Magnatow na dwa tysiące, a dla stanu rycerskiego na tysiąc złotych reńskich. Taxy te stanowemu funduszowi domestykalnemu poświęcone, maią się w takiey walucie opłacać, iaka na opłacanie tax, do rządowych kass wpływaiących, w ogólności przepisaną będzie.

Wolność od opłacania tax indygenatu, oprócz przypadku wyżey pod a.) wymienionego, tylko za szczególnieyszem zezwoleniem Naszem mieysce mieć może.

§. 17.) Co się tycze rangi, iaka się Naszym, na Seymie znaydować się maiącym Członkom Stanow, między nimi należy, stanowiemy co następuie: Na środkowey i naywyższey części mieysca na odprawianie Seymu obranego, postawi się tron, nad którym Nasz potret pod baldakimem umieścić należy. Po prawym boku tronu, w ukosnym kierunku od onegoż, przeznaczamy mieysce dla Prezesa Stanow na osobnem krześle; po prawym boku iego w dalszym ukośnym kierunku, ma bydź postawiona osobna ławka dla Arcy-Dygnitarzow Królestwa, między którymi Katolicki Arcy-biskup lwowski obrządku łacinskiego, pierwsze mieysce zaymować powinien. Na lewym boku tronu, podobnież w ukośnym kierunku od onegoż, maią inni Arcybiskupi i Biskupi Nasi, godnością taynych Radcow zaszczyceni, potem zaś owi, którzy tey godności niepiastuią, daley Prałaci, Opaci, Infułaci, i Deputowani Kapituł katedralnych, w osobney ławce zasiadać. Na prawym boku podobnież koło Prezesa Stanow, między ławką Arcy Dygnitarzow, a stołem, wyznaczaią się mieysca dla Xiążąt, w osobney ławce. Po prawym boku, za Dygnitarzami kraiowymi, maią tayni Radcy Nasi, którzy do żadney z powyżey wymienionych kategoryi nie należą, podobnież w osobney ławce mieysce zaymować. Po nich następuią Członkowie seymowi stanu Hrabiow i Baronow, w poczet Szambelanow Naszych [illegible] Członkow seymowych ze stanu Magnatow. Na lewym boku, koło duchowney ławki, zasiądą Członkowie seymowi stanu Rycerskiego. Na nayniższem mieyscu, na przeciwko krzesła Prezesa, maią nareszcie Deputowani mieyscy, a mianowicie tym razem deputowani miasta *Lwowa*, w osobney ławce mieysca pozaymować.

§. 18.) Dyplomata szlachectwa, dawane mieszkańcom Naszych Królestw *Galicyi i Lodomeryi*, iuż od lat kilkunastu tak się wydaią, i także w przyszłości tak wydawanemi będą, aby nietylko w samych tych Królestwach, lecz w całem Cesarstwie Naszem ważnemi były. Gdyby iednakże, który takowem dyplomatem obdarzony, chciał zostać Członkiem Stanow w inney niemieckiey Prowincyi Naszey, musi się o indygenat w oneyże postarać; ponieważ bez takowego nie mógłby bydź uczestnikiem praw i prerogatyw Stanom teyże Prowincyi w ogólności, i każdemu Członkowi onychże w szczególności nadanych.

§. 19) Co się tycze właściwości Sądu, przeznacza się dla Ciała stanowego Szlachecki Sąd lwowski, iako *Forum privilegiatum*. Co do poiedyńczych Członkow stanowych, pozostaie się przy tem, co w temże Królestwie, równie iak i w innych Prowincyach Niemieckich, przepisano.

§. 20) W dowod Naszego faworu i łaski nadaiemy stanom tych Królestw, mieysce i głos na Seymie maiącym, prawo noszenia munduru stanowego, i oczekuiemy od wiernych stanow Naszych propozycyi iego na kształt mundurow innych Prowincyi Naszych, a to według kolorow herbu Naszych Królestw *Galicyi i Lodomeryi*.

§. 21) Seym będzie się z porządku raz w roku odprawiać, a dzień na to My wyznaczać będziemy. Listy do zjazdu na Seym wzywaiące, czyli *Convocatoria* do Arcy-Biskupow i Arcy-Dygnitarzy kraiowych, będą się od Nas samych, do innych zaś Członkow stanowych, od Prezesa seymowego wydawać. W ważnych okolicznościach, także i oprócz zwyczaynego Seymu, iednakowoż tylko za Naszym zezwoleniem, zwołanie Stanow mieysce mieć może.

§. 22) Pozwalamy naymiłościwiey, aby się przy zaszłem w roku 1787 wcieleniu *Bukowiny do Galicyi*, co do urządzenia Stanow, pozostało.

Przez te pełni się Nasza nayłaskawsza wola i postanowienie, i zostaiemy ku wam z Cesarską i Królewską łaską przychylnymi.

Działo się w Naszem Cesarskiem głównem i stołecznem mieście *Wiedniu*, dnia trzynastego kwietnia, roku tysiącznego ośmsetnego siedmnastego, panowania Naszego dwudziestego szóstego. *Franciszek.*

(L. S.)

Aloizy Hrabia Ugarte, Królewsko-Czeski naywyższy, i Arcyxiążęco-Austryacki pierwszy Kanclerz.

Prokopiusz Hrabia *Lazanzky*.

Jan. Nep. Baron Geislern.

Z własnego naywyższego rozkazu J. C. K. Ap. Mości: *Karol Widmann.*

Gazeta lwowska, pod dniem 28 czerwca ze *Lwowa*, tak opisuie zakonczenie seymu: „Dnia 2 b. m. skończył się Seym równie tak uroczyście i świetnie, iak się był rozpoczął. Po przybyciu JW. Prezesa Rządu kraiowego i Stanow, wysłaną została Deputacya stanowa dla zaproszenia JWW. Kommissarzy seymowych, którzy idąc z uroczystym orszakiem przez szeregi uszykowanego woyska i milicyi mieyskiey, do Zgromadzenia przybyli i krzesła swoie zasiedli. JW. Prezes Rządu kraiowego i Stanow miał do JWW. Kommissarzy seymowych mowę, na końcu którey zawołało całe Zgromadzenie: „Niech żyie nasz nayłaskawszy Cesarz Franciszek!“

Potem miał drugi Kommissarz seymowy, JW. Hrabia *Mniszek* mowę, na którą JW. Prymas w imieniu Stanow odpowiedział. Mowy te, przyięte z głośnemi pochwałami od całego Zgromadzenia, zawierały nayczulsze wyrazy nieograniczoney wdzięczności Stanow za nadane im przez Nayjaśnieyszego Pana prawa, iako też naywdzięcznieyszego uznania wielkich zasług, które położyli tak JWW. Kommissarze seymowi przez dostoyne dopełnienie swoiego poselstwa, iako też i JW. Prezes Rządu kraiowego i Stanow, przez równie stosowne, iak i mądre kierowanie spraw seymowych.

Jak w zgromadzeniu panowała iedność, zgoda i godność, tak też i na świetnym obiedzie, który ten uroczysty dzień zakończył, panowała harmonia i radość między bardzo licznymi gośćmi, a nieprzerwany prawie huk dział zwiastował wielorakie toasty, które u stołu wśród odgłosu trąb i kotłow spełniano.

Daniia i Hiszpaniia.

Duńska gazeta rządowa ogłosiła traktat pokoiu między *Danią i Hiszpanią*, przez Posła Duńskiego, taynego i konferencyynego Radcę P. *Burke*, i Posła Hiszpańskiego Hrabiego *Fernan-Nunez*, zawarty w *Londynie* ieszcze dnia 14 sierpnia 1814 w 10ciu artykułach. Według tego traktatu, stosunki pokoiu i przyiaźni między obydwóma Mocarstwy w roku 1808 przerwane, do dawnego stanu są przywróconemi. N. Król *Duński* nie uznaie w państwie hiszpańskiem i we wszystkich do niego należących posiadłościach, żadnego innego prawego Króla, iak N. *Ferdynanda* VIIgo, i prawych Następcow i Potomkow iego. Wszystkie stosunki handlowe przywracaią się do dawnego stanu; zaś względem oddania, lub powrócenia wartości okrętow Duńskich, któreby w portach hiszpańskich zatrzymanemi były, maią przyiacielskie układy nastąpić. Ponawiaią się z resztą wszystkie dawnieysze traktaty, a szczególniey taiemna umowa z roku 1757go.

Dozwala się drukować Z. Niemczewski Prof. Komit. Cenz. Członek. — w Drukarni XX. Pijarów.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO Ner 51.

WILNO DNIA 26 CZERWCA 1817 ROKU

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

Niemcy

Wielu z posłow na Seym niemiecki podawało, zastanowić się nad nowemi napadami korsarzow afrykańskich na bandery niemieckie.

Jenerał *Drouet*, który kupił maiętność ziemską w blizkości *Monachium*, odebrał rozkaz, ażeby się wyniósł z *Bawaryi*.

Marszałek polny, Xiążę *Blücher*, do *Karlsbadu* przybył.

Do niepewnych należy pogłosek, że *Prussy* część kraiu, w posiadłość swą objętego, a na lewym brzegu *Elby* położonego, dla Saxonii powrócą.

Z wielu miast niemieckich donoszą, o uroczystym obchodzie rocznicy bitwy pod *Waterloo*.

Podług doniesień z *Moguncyi*, tamteysze warownie na uprawę kartofli przeznaczono.

Hiszpaniia.

Piszą z *Paryża* pod 13 czerwca: „Z *Bilbao* donoszą, że 6 osób, a w liczbie tey 5 oycow znakomitych familiy, szósty zaś podpółkownik, na szubienicę skazani zostali, za to, że pomogli do ucieczki osądzonym patryotom. Wielu innych, którzy o podobnąż zbrodnię obwinieni zostali, poszli na 3, 4 i 6 lat do więzienia.

Powieść o spaleniu się zbroiowni morskiey w *Caraca* (2 mile od *Kadyxu*) zdaie się potwierdzać. Niewiadomo dotąd, iak się ogień zaczął. Zapewniaią, iż szkoda iest na 10 mil. realow (2 i pół mil. fr.)

Brazylia.

Korrespondent hamburski zawiera z *Londynu* pod 13 czerwca, co następuie: „Dwie fregaty, iedna szalupa i ieden szoner, przed ostatniego pakebotu wyyściem z *Rio-Janeiro*, wypłynęły ztamtąd dla blokowania portu *Pernambuco*. 2 do 3000 ludzi woyska miało na statkach przewozowych udadź się w tęż drogę. Gubernator prowincyi *Pernambuco* aresztowany był z rozkazu królewskiego, za to, że nie dobrze miasta bronił.

Jenerał *Hoggendorp*, który roku przeszłego z *Nantes* wypłynął, do *Rio-Janeiro* miał przybydź.

Daniia i Szwecya.

Korespondent hamburski w wyiątku z listu od brzegow *Menu*, pod dniem 14 marca, zawiera: „W gazecie angielskiey, *the Times*, czytamy następuiący artykuł: „Nasi bracia oręża w Hamburgu zapewniaią nas, iż żywe poróżnienia między dworami sztokolskim i duńskim zaszły były, i że między niemi sama tylko przyiacielska korrespondencya mieysce znalazła. Rzecz tę, o której dokładnie nie wiemy, przypisać należy taiemnym usiłowaniom, niedawno na życie królewica następcy tronu czynionym — Wiadomość ta nierównie więcey nas zadziwia, gdy duńskie wiadomości, któresmy otrzymali, oświecaią nas, żesmy byli w nieporozumieniu z obydwóma dworami w wysokim stopniu."

W tymże korrespondencie czytamy z *Kopenhagi* pod 17 czerwca: „Podług pewnych wiadomości, dwór nasz ze szwedzkim w naylepszém i nayprzyiaźnieyszém są porozumieniu; wzmiankę zas niektórych gazet zagranicznych o nieporozumieniach między dwóma témi dworami, uważać należy za niemaiącą żadney zasady.

Niderlandy.

Piszą z *Bruxelli*, pod 14 czerwca: „Xiążę *Wellington* przybył znowu do *Cambray*, a iak rozumieią, obchodzić tu będzie rocznicę wielkiey bitwy pod *Waterloo*.

Indye

Rajach nepaulezański umarł. Jedna z iego tak nazwanych królowych i pięć pokojówek poszły dobrowolnie na spalenie razem z iego zwłokami. Jedna z nich miała tylko lat 16

Ameryka Północna.

Podług listow, odebranych w *Londynie* z *Washingtonu* pod 2 maia, rząd amerykański nadał dla kompanii emigrantow francuzkich, na które y czele znayduią się *Lakanar*, *Penncenes*, *Garnier des Saintes*, *Lallemanowie*, *Desnouettowie*, *Clauzel* i inni, 200,000 morgow ziemi nad *Tinnibechy*, w krainie *Missisipi*, na lat 14 bezpłatnie, dla zaprowadzenia tam winnic i drzewa oliwnego.

Francya.

(*z gaz. berl.*) *Paryż*, *d.* 13 *czerwca*. Król hiszpański bratu swemu infantowi, Don *Antonio de Paolo*, teraz w *Paryżu* pod imieniem Hrabiego *Moratalla* przebywaiącemu, dał wielki krzyż orderu *s. Hermenegilda*. Zapewniaią, że Xiążę ten, niedługo w tuteyszey stolicy zabawiwszy, do wielu dworow zagranicznych wyiedzie.

Gwardya narodowa w *Sens*, z powodu rozruchow na targowisku w miescie tém zaszłych, rozbroioną i rozwiązaną została. Obok mnóztwa sądow na burzycielow spokoyności, umieszczone są w ostatnich gazetach francuzkich, z różnych mieysc doniesienia, o gwałtownościach zaszłych na rynkach.

Król rozkazał rozdzielić 2,100,000 fr. dla tych departamentow, które przez woyska sprzymierzone są zaięte. Dawnieysze zakupy zboża na granicy dla tychże departamentow wynoszą iuż do 50 milionow.

Bank od d. 22 marca 1818 zaczyna wypłatę zaległości długu wieczystego i papierow na ten cel przeznaczonych.

Przez Hrabiego *Montcabrié* poymany, znaiomy rozboynik morski, *Apiro Franco Polo*, d. 29 t. m. przez żandarmow z *Marsylii* do *Tulonu* zaprowadzony został, gdzie przez trybunał morski sądzony będzie. Złoczyńca ten, napadłszy na *Argantiera*, rabował mieszkanie francuzkiego konsulatu; a żonie konsula wrzącą kazał lać oliwę na piersi, chcąc przymusić do wyiawienia, gdzie się mąż iey ukrył, który, znaleziony potém, musiał 9,000 piastrow na okup swoiego życia zapłacić.

(*z gaz. Oster. Beob.*) Minister stanu Hr. *Beugnot* (czł. izby deput.) mianowany iest dyrektorem jeneralnym kassy umorzenia długow i składowey, na mieyscu P. *Dutramblans*.

Przyczyną przez dwa dni zabronionego wydawania gazety *Journal des Debats*, podług angielskich gazet, miał bydź artykuł o Pani *Krüdener*. — Trzecia xiążka dzieła *Censeur Européen*, w chwili

swego wyyścia zpod prassy, skonfiskowaną została. Rzecz o tém do sądu ma bydź podaną.

Czytamy w petersburskiey gazecie, *le Conservateur Impartial* pod artykułem z *Paryża*: „Ministeryum woyskowe pracuie nad proiektem do prawa, względem zaciągu rekrutow do woyska. Zapewniaią, iż podług kardynalnego artykułu w tym proiekcie, każdy francuz po skonczonych 20stu leciech, należy do liczby zaciągowych, bądź osobiście, bądź przez opłatę pieniężną, prawem oznaczoną. W proiekcie tym wiele iest wyiątkow, które pochodzą z rzeczy religii, nauk i rolnictwa. Na następném posiedzeniu izb proiekt ten podany bydź może.

Trybunał w *Caen* przystąpił do sprawy, która bardzo rzadkiego iest rodzaiu: iest bowiem matka obwinioną o zabicie syna. Jest to zbrodnia, którą *Likurg* bardziey niepodobną bydź mniemał, aniżeli oycobóystwo.

Anglia

(Z Korr. hamb.) Londyn dnia 23 czerwca. Na posiedzeniu Izby niższey d. 10 t. m. *Sir Fr. Burdett* oswiadczył się w wyrazach nader mocnych przeciw despotyzmowi ministrów i przeciw zawieszeniu aktu *Habeas Corpus*. Pan *Canning* powstał przeciw temu bardzo gorliwie.

Wiele pisanych buntewniczych kartek rozdano było pospolstwu w okolicach *Westminster*. Sprawca nie jest odkryty.

Vikont *Strangford*, który dawniey był w *Brazylii*, mianowany jest naszym posłem przy dworze Szwedzkim, na mieyscu P. *Thornton*.

Lordowie namiestnicy otrzymali wczora rozkaz, udadź się niewzłocznie do swoich hrabstw dla utrzymywania spokoyności. Po czém wszyscy, udali się w drogę.

Dnia 22 maja, okręt nasz wojenny *Erin* przybył po 6 dniach żeglugi z *Algieru* do *Gibraltaru*. Przybyła także do tego mieysca amerykańska fregata *United-States*, która d. 7 maja z *Algieru* wypłynęła Tak okręt, jako i fregata nieprzywiozły nic nowego, pogłoska zatém o rzezi w *Algierze*, była tylko wymysłem spekulantów handlowych.

Lord *Liverpool* złożył wczora w Izbie wyższey następujący rapport taynego komitetu: „Smutną dla nas było widzieć, iż ciągle jeszcze ukazuje się tyle dowodów o zdradzieckim spisku na obalenie rządu i konstytucyi. Chociaż zamachy spiskowych czynnością i dzielnością urzędników wszędy zniweczone zostały, jednakże nie zaniechali oni złosliwych zamysłów swoich; ale postępują w nich z zapamiętałém zuchwalstwem. Wiadomosci o tém pochodzą ze źródeł, żadnego między sobą nie mających związku, i częstokroć jedne względem drugich są zupełnie obcemi; ale *resultatum* ich jest zawsze jednostayne. Wiadomości te nie pochodzą od osób, które same są wplatane, albo się w plątać dały, dla udzielenia powziętych wiadomosci rządowi. Podobnym doniesieniom nie należy zaraz ufać; komitet zaś ma powody rozumieć, że mowy tak wplątanych osób posłużyły do podniecenia zamysłów, które tylko odkryć miały; ale dla tychże samych względów komitet mniema się bydź upoważnionym do powyższych oświadczeń. Udzielone pisma ściągaią się tylko do okręgów manufakturalnych w środkowych i północnych prowincyach kraju; a chociaż źle myślący z nadzieią pomocy na stolicę poglądaią, jednakże nowe plany nie są w żadnym z nią związku. Nędza i niedostatek wiele się bez wątpienia w prowincyach tych przyłożyły, do podburzenia umysłów i przygotowania ich do łatwieyszego uwiedzenia; ale nie jest to przyczyną nieukontentowania. W niektórych okręgach, gdzie naywiększa była nędza, znoszono ją cierpliwie i bez naruszania przyzwoitości; w innych zaś okręgach, gdzie ucisk czasu bardzo łagodnie się ukazał, działano przeciwnie z naywiększą bezprawością. Komitet przeto jest tego zdania, że buntownicze pisma i ciągłe powtarzania podżegających mów szczególniey się w okręgach tych przyłożyły do wzniecenia i rozszerzenia ducha nieukontentowania i buntu. Tym sposobem w klassach niższych moc przywiązania do rządu i konstytucyi, oraz poważenie prawa, obyczayności i religii zmnieyszały się coraz, a umysły przygotowały się do bezpraw. Od czasu ostatniego zdania sprawy, *Manchester* tylko było jedynem mieyscem, gdzie się odbywały zgromadzenia, mogące sprawić zaburzenia. Dnia 3 marca odbyło się tam zgromadzenie, na którem głośno i otwarcie o gwałtowney zmianie zamyślano. Jeden z mówców mówił publicznie, iż wkrótce do 100,000 głów wynosić będą. Lud wezwany został, ażeby się znowu na d. 10 marca zebrał tak, jak isdź do *Londynu*, a chociaż w czasie tym wielu przywódzców uwięziono, zebrało się jednak mnóstwo ludzi i ciągnęło do *Londynu*; ale ich jednak w drodze zatrzymano i napowrót odprawiono. Mimo spełznienia na niczem tego planu, jednakże hersztowie jego nie zaniechali swoich zamysłów. Późniey odbywały się mnieysze tylko zgromadzenia, które złożone były powiększey części z delegowanych z *Machester Devonshire* i z okręgów rękodzielnych hrabstwa *York*. Na zgromadzeniach tych zdawano sprawę o pikach, muszkietach i kulach, które dla powstania dostarczyć się mogły. Utrzymywano kommunikacyą z *Nottingham*, *Sheffield* i *Birmingham*, dla pobudzania ludu do podobnychże przedsięwzięć i dla wiadomości o postępach i przygotowaniach do tego.

Na zgromadzeniach tych nie mówiono już o reformie parlamentu, ale prosto o rewolucyi, i przyszło już do tego, że na publicznych zgromadzeniach była mowa o konieczności usunienia na stronę pewnych nienawistnych sobie osób, i głosno je wymieniano. Jednego razu proponowano nawet obrócić w perzynę *Manchester*, a tak powiększyć liczbę nieukontentowanych przez pozbawionych służby ludzi. Powszechne powstanie miało nastąpić d. 30 czerwca w *Manchester* zamiarem było urzędników usunąć, więźniów uwolnić, a na żołnierzy w barakach napaśdź, albo ich przez zapalenie domów rękodzielnianych wywabić, a potem samym baraki zająć. Wypuszczenie jedney lub kilku rakiet miało bydź hasłem. Liczba 2 do 3000 ludzi uważaną była za dostateczną do rozpoczęcia tey roboty, ale spodziewano się, że liczba buntowników zaraz do 5000 dóydzie. Na niektórych z tych układów, mówiono o odezwach uwalniających poddanych od wierności dla Króla i zapowiadających śmierć wszystkim przeciwnikom powstania; jednakże nie znaleziono żadnych dowodów rzeczywistego przygotowania tych proklamacyi. Okropny ten spisek odkryty został przez osoby rządowe, a hersztowie uwięzionymi zostali, prędzey, aniżeli plan swóy uskutecznić mogli. Wczesne to zapobieżenie zdaje się, iż znacznie osłabiło usiłowania źlemyślących, a późnieysze wiadomości z tamtych stron są bardziey zaspakajające. Przez część miesiąca kwietnia było spokoynie. Skutkiem zawieszenia aktu *Habeas Corpus* publiczne zgromadzania się prywatne po szynkowniach nie były tak częste. Wiele klubów rozwiązano, wiele schadzek zabroniono, albo tak skrycie się odbywały, że je

nie spostrzegano. Listowna kommunikacya bardziey wstrzymaną została; imiona głównych przywodzców tajone były. Mała tylko liczba osób wiedziała o postępach planu, a te miały uwiadamiać różnych delegowanych, kiedy i gdzie stronnicy ich w gotowości bydź mają. Delegowani zbierali się w małey liczbie i znosili się ogólnie że źle myślącymi, ale tylko ustnie. Pod koniec kwietnia i z początkiem maja znoszenie się to było częstszém.

Dnia 5 maja w mieście jedném w okręgu zachodnim hrabstwa *York*, odprawiło się zgromadzenie, na którem znaydowali się delegowani z głównieyszych miast tego okręgu tudzież z *Leicester*, *Birmingham* i *Nottingham*. Na zgromadzeniu tém zdawano sprawę o liczbie, jaka z różnych okręgów zebraną bydź może. Liczbę tę podawano bardzo wielką; ale Komitet wie dobrze, iż w podobnych rzeczach zazwyczay przesadzają. Postanowiono, że jeszcze jedno zebranie powszechne, zaraz po roztrząśnieniu pytania względem reformy parlamentu, ma się odprawiać. Powstańcy mieli nayprzód ciągnąć do *Nottingham*, gdzie więcey oddziałów z niemi połączyć się miało. W pochodzie do *Londynu* wiele się jeszcze połączyć miało, a wszyscy z bronią, którąby po drodze, po domach prywatnych, albo barakach lub składach pozabierali. Na wielu później odprawionych zebraniach, doniesiono, iż powiększenie liczby członków tak jest wielkie, że codziennie dywizye rozszerzać i komitety pomnażać potrzeba. Podobne doniesienia z wielu stron, potwierdzają wiadomość o powszechnem powstaniu to wyżey pomienionym czasie i oznaymuią, że powstanie z różnych przyczyn do 9 albo 10 czerwca wstrzymane zostało. Z naynowszych doniesień z tych stron okazuie się, że wszystkie te plany, jak wprzódy, tak i teraz przez czuyność rządu oraz czynność i roztropność osób rządowych, i za pomocą woysk regularnych i milicyi konney (*Yeomoury*) obalone zostały. Otrzymano wiadomość o ich zamysłach; herszów ich uwięziono, a tak zamysły ich znowu wstrzymane zostały. Dokładność i rzetelność otrzymanych doniesień potwierdziła się mocniey przez ukazanie się ostatniego razu zbroynych kup, w oznaczonym czasie i w tym okręgu, który jako zupełnie skłonny do powstania i bez należenia do roboty, był opisany. Komitet donosi, że nayprzezornieysze osoby rządowe, są tego zdania, iż większa moc, jaka ostatniego razu władzy wykonawczey poruczoną została, szczególniey się przyłożyła do utrzymania spokoyności, i że cofnienie tey mocy szkodliwemby się dla kraiu stać mogło; radzi przeto *dłuższe zawieszenie* aktu *Habeas Corpus*. To zdanie sprawy wydrukowane i następnego poniedziałku roztrząśnione bydź ma.

Włochy

Z *Neapolu* pod 10tym maja donoszą, że między Królem neapolitańskim a Papieżem jeszcze na 4 miesiące przedłużony został traktat, w lipcu roku przeszłego zawarty, w celu wytępienia złoczyńców, granice obu państw napastuiących i plędruiących.

Donoszą ze *Włoch*, iż d. 26 maja między kupą rozbuyniczą braci *Bardarellich* a woyskami neapolitańskiemi zaszła utarczka, w którey ostatnie zwycięztwo odniosły.

Korrespondent hamburski zawiera z *Neapolu* pod 17 maja: „Gdy przypadkowe zamieszanie, przed kilką dniami, pod czas exekucyi jednego zbrodniarza, tu zdarzone, bez wątpienia za granicą niezmiernie powiększone i przeistoczone bydź może, przeto poniższe autentyczne doniesienie, nie stanie się mniey potrzebném." D. 10 t. m. wieczorém o zachodzie słońca, miało się spełnić publiczne wykonanie wyroku na trzech winowaycach. Piérwszy raz do pełnienia w czasie tym służby użyte były woyska tuteysze, a te były właśnie z batalionu morskiego, i tworzyły kwadrat, otaczający mieysce exekucyi. Gdy na dwóch winowaycach wyroku wykonano, a trzeciego na plac kary z innego więzienia prowadzono, powstało przypadkowe zamieszanie w pospólstwie. Część widzów do domów była się już udała, rozumieiąc, że już cała exekucya skończona. Idący tłumami napotykaią 3go winowaycę, na plac prowadzonego. Robi się parcie, które bardziey się powiększa przez niewiadomość o przyczynie przez tych, którzy szli o podal w tyle. Jedni wołaią: *ustąp*, *day mieysce*; drudzy: *uciekay*, *uciekay!* krzyk ten, od wielu źle zrozumiany, i podług każdego wyobrażenia był tłumaczony. Robi się powszechnieyszy w pospólstwie rozruch; niektórym zdało się, że winowaycę uwolnić chciano; innym zaś, że to iest hasło do powstania. Zamieszanie przenosi się i do batalionu żołnierzy morskich. W kilku mieyscach strzelono do tego tłumu. Wrzawa i niektóre, jakby zdziczałe konie, które bez jezdzców latały, nie dozwoliły całey massy ludu do stania i słuchania natychmiast zmusić. Ale w kilka minut porządek w batalionie morskim został przywrócony, i nastąpiło spełnienie wyroku na trzecim winowaycy. Do prędkiego przywrócenia porządku przyłożyło się rzeczywiście woysko austryackie, którego piechota i jazda patrole utrzymywały. Czas jednakże exekucyi źle był obrany: gdyż dotąd pospolicie tak tkliwe widowiska jak nayranniey odbywano. „ (Różne gazety pisały, że pospólstwo chciało siłą oswobodzić dwóch winowayców.)

Teatr Wileński.

Sroka Złodziey, czyli niewinność ocalona Drama historyczne we 3ch Aktach z Francuzkiego, PP. Caignez i d'Aubigny.

Dwóch Autorów Francuzkich pracowało nad tym Dramatem, a żaden nie dostrzegł i nie zachował, głównego pism tego rodzaiu prawidła, to jest: stopniowanego rozwinięcia intrygi, zatrzymania ciekawości widzów do ostatniego oney wątka, i jednostayności charakteru osób, nadanego im przez autora; któren albo do końca sztuki z coraz mocnieyszém namiętności swey wydaniem utrzymać powinni, albo potrzebę zmi ny z ważnych nader, i z natury interesu koniecznie wypływaiących pobudek dowieść — pierwsza z tych wad tak była wielką, iż zaraz w pierwszym akcie po skradzeniu przez Srokę widelca srebrnego, już cała następność przewidzianą została, i cała ciekawość tak dalece była zadowolnioną: że gdyby stosowna gra Aktorów nie podsycała widzów wielu, z nich pokilku scenach opuściliby Teatr — Druga co do charakterów szczególniey odznaczyła się w rolach Gerwazego i jego żony: czyliż może poczciwy i ze wszech miar moralny człowiek, jakim był Gerwazy, słuchać bez oburzenia się fałszów, jakiemi Woyt gminy protokół Indagacyyny napełniał? mógłże naturalnie tak być słabym dla żony, iżby nieposkromił jey zapędu, gdy szło o obwinienie cnotliwey Panienki, którą za żonę synowi swoiemu przeznaczył? i jak własne dziecie oddawna już uważał — albo złośliwa żona Gerwazego tysiące podeyrzeń i potwarzy miotaiąca na biedną Elżusię, z jakieyże racyi w czasie tak rychłym, bo w teyże samey scenie, przy końcu urzędowego wybadywania stronę oney tak mocno utrzymywała? są to główne uchybienia w samym układzie dramatu zaszłe, których ani piękności szczegulowe, ani moralne okrasy osłonić nie zdołaią; i niczém przez Autorów wymówione zostać nie mogą, wszystko albowiem, co tylko nie naśladuie zwyczaynych spraw ludzkich; co tylko dla potrzeby jest nakręcone, i gwałtem, że tak powiem, przyciągnięte na scenę, nie może być prawdziwie pięknym i nigdy pomiędzy dziełami dobrego smaku mieysca nieznaydzie.

Aktorowie nasi coraz widocznieyszą korzyść z pobytu Pana Bogusławskiego okazuią; niech z niego biorą godne naśladowania wzory, niech się uczą tych istotnie prawdziwych poruszeń człowieka, miotanego

namiętnością i złością, tey śmieszney nadętości urzędowey, jakie w tey sztuce tak prawdziwie i tak przyiemnie nam wystawił — Panna Hrehorowiczówna dobrze się przejęiła charakterem niewinney, i oycowskim rozkazem do milczenia obowiązaney Elżusi, postęp w jey grze jest widoczny niech się tylko wystrzega jednostayności wysłowiania, i niech się stara odmieniać głos piszczący, jakim się powszechnie z obrazą ucha słuchaczy tłómaczyć zwykła — Pan Zaleski pierwszy raz w charakterze niższego rzędu śmieszności widziany, prawdziwy do onego okazał talent i ciągle właściwość roli swoiey nader dobrze utrzymał — Pan Skibiński w roli Izaaka tak był naturalnym, jak prawdziwy żyd, a zatem gry jego nikt lepiey oddać niepotrafił. — Pan Szymkayło przyiął korzystnie pierwiastkowe nasze przestrogi, i uznał widocznie ich bestronność, postrzegamy w nim coraz żywszego, i uczucia swoie dobitniey maluiącego kochanka, wczoraysze zaś widowisko przekonało, że takowe role dobrze grać może, — Dalsi wszyscy Aktorowie pełnili należycie powinność swoię; wyiąwszy jednego Pana Fiszera, któren oczewiście dowiodł, że snać pogardzaiąc małą rolą, jaka mu się dostała, nieprzeczytał jey nawet; i sam niewiedział, dla czego wyszedł na scenę — Zmięszany tym nie bez przyczyny biedny Oyciec Elżusi, lubo miał nader ważną okoliczność pośpieszenia, musiał się zatrzymać na Teatrze: bo go serdeczny przyiaciel za rękę nawet nie uiął, aby się został; a przecież Sufler tyle razy to jemu przypominał — zmarszczy się może na tę wymowkę Pan Fiszer, ale niech pamięta, że od Aktorów pierwszego rzędu więcey mamy prawa wymagać; a zatem i ostrzey sądzić ich będziemy — jeszcze słow kilka, a te już do JJPP. Akcyonistów Teatru, jeżeli Publiczność względna na dochody nie nader obfite kassy teatralney, pobłaża, słabemu wystawieniu sztuk i nieprzyzwoitym dla onych dekóracyom, nie przeto jednak do tego punktu opuszczać się należy, aby cała wiaro-podobność dla oka ginęła: czyliż, trzeciego Aktu Dekoracya miała naymnieysze miasteczka, albo wsi podobieństwo? Lasy i skały zawsze jednakie, zastępuią mieysce wszystkich prawie odmian; dla czegożby przynaymniey z naymnieyszym kosztem, nie odmienić widoku, kilku stosownemi przystawkami — bo któż dobrym sumnieniem da wiary, aby sama nago wystawiona zastępowała mieysce wieży dla tego tylko, że na niey dzwonek pocztowy grubym powrozem był uwiązany, niechay się przeto niedziwią, że liche częstokroć wystawienie sztuk, ciągnie następnie za sobą liche napełnienie kassy.

Dozwala się drukować: Z. Niemczewski Prof Komit. Cenz. Członek. — w Drukarni XX. Pijarów.

OGŁOSZENIA

1 Litewskiego Poczt-Dyrektora Pomocnik Kollegialny Konsyliarz Chodoley ogłasza: Gubernii Tulskiey Pttu Kaszyrskiego, wsi Szypiłowa Obywatela Konsyliarza stanu Charłamowa włościanin, Jerzy Grzegorza syn Awdieiew, rządca domu tegoż Charłamowa w Moskwie, uciekł ztamtąd 4 Junii teraź. 1817 roku, i zabrał z sobą do 4.000 rubli Pańskich pieniędzy. Skład figury iego: urody słuszney, maiący lat 55, nieco pochyły, pleczysty, twarzy białey, trochę ospowaty, na głowie i niewielkiey brodzie włosy białe, oczy szare, albo żółte dość duże; przy odpowiedzi na prędkie i powolne zapytania zaięka się, umie czytać i pisać, pozorny, w obeyściu się zwrótny i może uchodzić za kupca. Zabrał z sobą paszport miasta Kaługi 3ciey giełdy kupieckiego syna Alexandra syna Iwanowa Trubajewa, i dla tego może siebie udawać za tegoż kupca. JW. Charłamow dekleruie w nagrodę rubli 200 temu, ktoby póymał zbiega i dostawił, gdzie należy, ieżeli ten, który go poymie będzie z liczby niższey rangi, ieśli zaś taki będzie w Randze Oficera, otrzyma nagrodę przyzwoitą i wielką.

---

1. Od Rządu Gubernialnego Mińskiego ogłasza się, że w tameczney Izbie Skarbowey na oddanie Mińskiego Gorzałczanego poboru do roku 1819 w nową dzierżawę, będą się odbywały licytacye, pierwsza dnia 8 powtórna 17, a trzecia i ostateczna 28 następuiącego miesiąca augusta, dla czego chcący tego podjąć, raczą przybywać do tey Izby na oznaczone terminy z prawnemi Ewikcyami. — Datt Junii 7 dnia 1817 roku. Sekretarz Nadworny Konsyliarz Damian Czerniejew — Klassy 14 Siemienow.

---

1. Niżey podpisana Obywatelka miasta Wilna maiąc własny dom, drewniany z austeryą i wielą przytym mieszkalnemi officynkami z ogrodami warzywnemi z polem do zasiewu zboża, z cegielnią nową wybudowaną, ogrodem fruktowym, traktyerem dla wygody podróżnych w mieście Wilnie w równym polu położony pod Nm 622 sytuowany. Powodem lat już podeszłych otoczona tamże przymnie mieszkaiącemi córkami i synami zażycia swego każdego chcąc usatysfakcyonować równie i Kredytorow, postanowiła takową possessyą całkowicie wyprzedać, ktoby więc sobie życzył takowy dom z attynencyami nabydź, niech się zgłosi do Aktorki w temże równem polu mieszkaiącey.

Maryanna Ogadnowiczowa.

---

1. Niżey podpisany w mieście Wilnie w Kamienicy JW. Marszałka Podbipięty na Sawicz ulicy pod Nm 92 mieszkaiący zawiadamia, iż poddany JW. Romualda Podbipięty Marszałka Pttu Dziśnień. skaską rewiską zaięty kucharz, nazwiskiem Stefan Hrysakuć maiący lat 50, wzrostu wysokiego, twarzy pociągławey chudey, koloru blado żółtawego, nosa miernego nieco zadartego, oczu ciemnych, włosow swiatłych, bez wąsow, maiący na sobie surdut z sukna szaraczkowego dość ciękiego, kamizelkę perkalową, w pasy, chustkę na szyi czerwoną w kwiaty łyczakową, poczyniwszy szkod do tysiąca złł. z miasta Wilna w dniu 20 Junii 1817 roku zbiegł. Ktoby zatem onego schwytał i dostawił do nizey podpisanego a w niemożności do naybliższey policyi, albo doniosł o mieyscu przebywania, przyzwoitą otrzyma nadgrodę.

Jan Jursza.

---

2 Litewsko Wilenski Gubernski Rząd objawia ninieysza potrzykrotną publikatą, iż człek, poddany W. Iskrzyckiego Assesora tegoż Rządu, na Imie Szymon Karoluk czyli Bartoszewicz, w dniu pierwszym praesentium, domierzywszy kradzież temu W. Assessorowi, w pieniądzach złotem pięćdziesiąt czerwonych złotych, różnych na niemałą summę rzeczach i papierach zbiegł, który skazką zajęty Wiłkomierskiego powiatu w majętności Szetkszniach, urody średniey, wieku 22 lat, twarzy okrągławey, czerwoney z potrokaciziną, nosa małego, włosów na głowie i bakambardach rudawych, ma przy sobie kapotę polskiego kroju noszoną sukna ciemnoszaraczkowego z guzikami białemi, surdut niemiecki sukna ciemnogranatowego z jedwabnemi guzikami szmuklerskiey roboty, pantalony jedne sukna szarego, a drugie nankinowe cieliste, kapelusz okrągły czarny prosty i czuykę półbaiową cielistego koloru; a zatem jeśliby się gdziekolwiek okazał wzmieniony zbieg, zechcą wziąć ze wszystkim przy nim znayduiącym się pod straż i odesłeć do naybliższey Policyi lub do samego własciciela W. Assessora Iskrzyckiego, za co dostawuiący odbierze przyzwoitą nadgrodę. Roku 1817 Junii 8 dnia — W obowiązku Sowietnika Wincenty Ławrynowicz.

Expedytor Jan Sokołowski.

DRUGI

DODATEK DRUGI DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO Ner 51.

Wilno dnia 26 czerwca 1817. Roku.

OGŁOSZENIE.

2. Intendencya wóyska pierwszego ogłasza: iż
na skutek rozkazu Główno dowodzącego tem woy-
skiem, naznaczaią się licytacye na dostawę dla woy-
ska tego, od 1 oktobra teraźnieyszego roku, do 1
Junii 1818 roku prowiantu, w Izbach Skarbowych
tych Guberniy, gdzie woysko jest rozłożone, na ter-
miny następne: w Izbach Skarbowych: Jarosła
wskiey, Włodzimierskiey, Inflantskiey, Kurlandzkiey
Woronezkiey, Tambowskiey, Ekaterynosławskiey,
a razem części Tauryckiey i Chersońskiey: licyta-
cye augusta 1, 3, i 7, przetargi augusta 8, 9, i 10;
w Izbach Skarbowych: Twerskiey, Kałuzkiey, Razań-
skiey, Orłowskiey, Wileńskiey, Grodzieńskiey, Wo-
łyńskiey, obwodu Białostockiego, Połtawskiey, Kur-
skiey, Słobodzko-Ukraińskiey i Kijowskiey, licyta-
cye augusta 7, 9, i 11; przetargi 13, 14, i 17, na-
ostatek: w Izbach Skarbowych. Mińskiey, Witeb-
skiey, Smoleńskiey, Mohylowskiey, i Czernichow-
skiey, targi augusta, 17, 20, i 23; przetargi: augu-
sta 24, 27, i 28.

Na takowe terminy wzywaią się życzący do
tych licytacyy z ewikcyami prawnemi, w stosunku
do miesięczney dostawy prowiantu, na raz ten,
w części piątey podług porządku, a na zabezpie-
czenie zadatków udzielnie, prócz ogólnych od Dwo-
rzaństwa dostarczeń, które zostaią na samem tylko
zaufaniu. Wiadomości o ilości potrzebney, w ka-
żdey Gubernii i szczególne kondycye, podług któ-
rych powinny się odbywać dostawienia, razem z ni-
nieyszém będą rozesłane do Izb Skarbowych i bę-
dą otwarte dla publiczności.

Naostatek, gdy dotąd niebyło ieszcze skarg
na nieregularną wypłatę pieniędzy, lub jakiekol-
wiek uciążliwości dla podradczykow, i powszechnie
plan odbywania takowych licytacyi stał się dosyć
wiadomym, przeto Intendencya woyska 1go, poczy-
tuie za rzecz niepotrzebną rozszerzać się daley
nad tym przedmiotem, lub przydawać do tego ja-
kiekolwiek zapewnienia i zaręczania.

Na autentyku podpisano: Jenerał-Intendent
woyska 1go Jenerał-Porucznik Kankryn — z Kopią
zgodno Expedytor Sokołowski.

---

1. Niżey podpisany maiąc Proceder od dawne-
go czasu z WJPP. Dominikiem i Cezaryą, z Żuko-
wskich Skibniewskim i na ony z odwodu odpowiada
iąc na końcu w roku ninieyszym 1817 apryla 6 dnia
zapadł dekret oczewisty, satysfakcyą uprzedniemu
Dekretowi Sądu Ziem. Oszmiań. dla tychże Skibnie-
wskich w jedney Kategoryi przeznaczaiący, któ-
rym summy ogólney Kapitalney Procentowey i Ex-
pensow prawnych na termin do zapłacenia w roku
ninieyszym 1817 apryla 23 dnia złł. poll. 7,388 gr.
10, zasądzono, w iakowym terminie z okazyi bliskości o-
nego, a naybardziey zę względu nieuzupełnienia wzaiemnych
obowiązkow ze strony tychże WW. Skibińskich, iak oświad-
czenie w dniu 1 maia teraźń. roku w aktach Ziem. Oszm.
zapisane obiaśnia, awizuiący niemogąc opłacić; w późniey-
szym kilką dniami czasie oną summę w gotowości zupeł-
ney do zaliczenia lub Lokacyi w Kancellaryi przywoził,
lecz gdy że strony WW. Skibniewskich niebyło pilności
do wzięcia a Kancellarya do Lokacyi nie przyięła, przeto
awizuiący oną do siebie wziąwszy oświadczył przed akta-
mi Ziem. Oszm. i oświadcza się, że summę do zwrótu ma
w pogotowie byleby sama W. Skibniewska jako aktorka
oney odbierać raczyła lub gdyby podług warunkow Dekre-
tu Plenipotencyą Sądownie przyznaną i prawnie sporzą-
dzoną do tego Przedmiotu na Imie męża swojego, lub ko-
go bądź przysłała, a że dawny przeciąg czasu, niewidze-
nia teyże Skibniewskiey wninieyszych stronach, zradza
obawę w awizuiącym o jey bytności i życiu — Przeto
przez ninieyszą awizacyą czyni badania Publiczne, prosi
oney samey przybycia dla uzyskania w osądzoney i nie
appellowaney rzeczy skutku lub przeciwnie, gdyby potrzy-
krotnym przez Gazetę doniesieniu Publicznym miał w na-
stępność dla siebie drogę śledzenia o jey pobycie i życiu
przez właściwe srzodki, a nadto iżby każdy ktokolwiek
będzie przez W. Dominika Skibniewskiego robić układy,
w rzeczy i w interessie żony jego, uważał za nielegal-
ne dzieła, gdyż bez mocy i Plenipotencyi oraz wiedzy a-
ktorki wszelska czynność byłaby słabym i podstępnym two-
rem ninieyszą awizacyą do Kuryera Gazet. Litto Wileń.
podaiąc oną własną ręcznie podpisuię.

Józef Żukowski.

---

1. Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MO-
SCI Samowładnącego całą Rossyą &c. etc. etc.

Urodzonym, Karolowi Przezdzieckiemu i Rudolfowi
Tyzenhauzowi, Hrabiom, Pułkownikom i woysk Polskich
i Kawalerom, Generalnym Plenipotentom Massy dóbr po
Ogińskich, Józefowi Hrabi Wielohorskiemu Ministrowi
Królestwa Polskego iako naturalnemu Opiekunowi niele-
tnich Wielohorskich, jako niewolnie przywłaszczaiącemu
fundusz brata swego Michała odpowiedzi uległy, tudzież
nieletniemu Gustawowi i Władysławowi Wielohorskim
Sukcessorom zeszłego Michała Hrabi Wielohorskiego Ge-
nerała woysk Polskich. Pozew przed Sąd Ziemski Pttu
Wileń. Gubernii Litto Wileń na Kadencyą Juniową i po-
niey następną z powództwa Ur. Karoliny z Przeuskich
Sulistrowskiey Kamerjunkrowey Dworu J. J. M. w Assy-
stencyi Opiekunow Konstantego Hrabi Platera Prezyd.
Sądu Granicz. Appel. Gub. L. Wileń, Antoniego Chrapo-
wickiego Prezydenta Sądu Głł. Litto Wileń. 1go Depar-
tamentu i Kawalera, Józefa Szumskiego Koniuszyca Litto
czyniącey, w rekrencyi do dowodow n Sądu złożyć się
maiących wyniesiony oto: zeszły Hrabia Michał Wielo-
horski Dokumentem Obligacyynym w dniu 1m Julii 1801
roku w Warszawie danym i w trwaiącey tam owoczaso-
wie Królewsko Pruskiey Regencyi tegoż dnia przyzna-
nym, zawinioną nieżyiącey dziś matce Załtey delatórki I-
zabelli z Koenigsfelsow Przeuskiey Starosciney Miadziol-
skiey summę w ilości Talarow 9,000 w Grubey monecie,
w dniu 29 7bra opłacić deklaruiąc, wniosł ewikcyą po-
mienioney summy między innemi na schedę z Sukcessyi
po Hetmanie Ogińskim nań przypadaiącą — Jakowy dług
w części tylko w Roku 1802 na dniu 8 aprila zaspakaia-
iąc, że reszty Talarow 3,825 winnym pozostał, przez Do-
kument w oneyże dacie wydany wyznał, następnie tak ma-
tka Załtcey iako też Debitor Jey Michał Hrabia Wielohur-
ski dni życia zakonczyli, Załtca wszelki spadek drogą na-
tury po swey matce odziedziczywszy, a wrzędzie tym i
dług zeszłego Wielohurskiego, czekała cierpliwie nim In-
teressa po Ogińskich przyydą do końca, iakowy czas gdy
się zdaie zbliżać, a Załtca obok tego dowiaduie się iż ja-
koby Obżał. Józef Wielohurski Minister nieprawnie tytułuie
aktorem Schedy Michała brata swego zrzeczy Sukcessyi
po Ogińskich wypadaiącey, przeto tak z Obżałłem Mini-
strem, iako też z nieletniemi Wielohurskiemi stopień oy-
ca swego reprezentuiącemi, niemniey z Obżałłmi Pleni-
potentami massy aby do rozprawy, układow z Hrabią Józe-
fem Wielohurskim o Schedę brata jego Michała, nie za-
wierali chcąc się rozprawić, nieprzecinaiąc sobie prawa
wrazie niewynaydzenia tu funduszu, szukania satysfakcyi
z dalszych dóbr zeszłego Michała Hrabi Wielohurskiego i
żony iego Alexandry Wielohurskiey wspólnie do Dokumentu
wydanego zapewniaiącego opłatę piszącey się, pozywa wszy-
stkich Obżał do Sądu i prosi — Sądzenia summy Talar. 3825
z procentami zalegaiącemi drugie tyle wynoszącemi, nanielet-
nich Wielohorskich stopień oyca reprezentuiących, i przezna-
czenia satysfakcyi ze Schedy z Massy dobr po Ogińskich na
zeszłego Michała Wielohurskiego przypadaiącey, czego, aby
Józef Hrabia Wielohurski Minister niebronił zastrzeżenia,
i w tym względzie wszelkich onego stosunkow iako nie-
prawnych skasowania, w razie zaś zatwierdzenia onych
wówczas zmuszenia tegoż Hrabiego Józefa do opłacenia
całkowitey Załtcey należności, o Expens prawny, a z O-
bżałłm: Plenipotentami Massy, zastrzeżenia, aby w żaden
układ z Hrabią Józefem o Schedę brata i Michała do roz-
prawy niewchodzili, i zapaść maiący wyrok Obżałłni jako
reprezentuiący Stopień wszystkich Konsukcessorow, w zu-
pełności uskutecznili, oraz o o co czasu sprawy proszonem
i dowiedzionem będzie. S. Z. M.

Roku 1817 Junii 25 dnia, Woźny tę Kopią Pozwu
z powodztwa JWW. Karoliny z Przeuskich Sulistrowskiey
Kamerjunkrowey Dworu J. J. M. iako aktorki Konstantego
Hrabi Platera Prezydenta Sądu Gran. Appellacyynego Gu-

bernii Litto Wileń. Antoniego Chrapowickiego Prezydenta Sądu Głł. Litto Wileń. 1go Depart. i Kawalera Józefa Szumskiego Koniuszyca Litto po JWW Józefa Hrabi Wielohurskiego Ministra Królestwa Polskiego Kawalera Orderów i nieletnich Gustawa i Władysława Wielohurskich i ich opiekę przed Sąd Ziemski Wileń. na Kadencyą uniową i poniey następną, dla wiadomości tycże JWW. Wielohnrskich do Gazety Kuryera Litto podałem.

Bonawentura Bancewicz Woźny Pttu Wileń.

---

2 Wedle Ukazu Jego Imperatorskiey Mości Samowładnącego Całą Rossyą etc.

UUr. Karlowi Przeździeckiemu i Rudolfowi Tyzenhauzowi Hrabiom Pułkownikom w. pol. i kawalerom Generelnym Plenipotentom massy dóbr po Ogińskich, Józefowi Hrabi Wielohurskiemu Ministrowi Królestwa Polskiego, iako naturalnemu Opiekunowi nieletnich Wielohurskich i iako niewolnie przywłaszczaiącemu fundusz brata swego Michała odpowiedzi uległy. tudzież nieletnim Gustawowi i Władysławowi Wielohorskim Sukcessorom zeszłego Michała Hrabi Wielohurskiego Generała, Pozew przed Sąd Ziem. Ptu Wileń. na kadencyą Juniową i po niey następną z powodztwa Ur. Michaliny z Hrabiow Wielohurskich Szadurskiey w assystencyi męża Ignacego Szadurskiego Marszałka Dryzeńskiego czyniącey wyniesiony wszczególności o to: iż nieżyiący dziś Michał Hr. Wielohurski Generał oyciec Załły zaślubiaiąc sobie Annę z Przeuskich wprzód Krzyckę Kasztelanicowę matkę Załłey, Dokumentem na dniu 13 kwietnia 1793 roku przed Aktami metryk Koronnych przyznanym teyże zonie swey, matce Załuiącey wydanym summę 50,000 zł pol. przez nią w gotowiźnie w dom iego wniesioną zapewnił i na wszelkim swoim oparł maiątku — Po zgonie zaś matki, Złca iako iedyna pozostała córka aktorką stała się wszelkiego po niey spadku, a wrzędzie tym i summy przez oyca zeszłego zapisaney, a przedsiębiorąc oney poszukiwać, gdy zapewnioną iest, iż z rzeczy Sukcessyi po Ogińskich należy się scheda zeszłemu oycu Złcey, którą niewolnie Obżłny Józef Hrabia Wielohurski chce sobie przywłaszczyć, i gdy interessa między Konsukcessorami Ogińskich przychodzą do końca, przeto Złca szukaiąc zabespieczenia swoiey własności, stosownie do oświadczenia na dniu 13 Junii 1816 roku w Sądzie Głłm Litew. 2go Depart, zaniesionego, nieprzecinaiąc sobie drogi szukania reputacyi z dalszych funduszow pozywa Obżłch i prosi Sądzenia summy złch pol. 50,000 cum altero tanto na Sukcessorach zeszłego Michała Hrabi Wielohurskiego, i przeznaczenia satysfakcyi z ogólnego tegoż Michała maiątku a szczególnie ze schedy Sukcessyi po Ogińskich nań przypadaiącey, czego aby Obżłny Józef Hrabia Wielohorski niebronił zastrzeżenia i w tym względzie wszelkich onego stosunkow znikczemnienia, w razie zaś onych zatwierdzenia, nakazania temuż Hrabiemu opłacić Załłey całkowitą należność za zeszłego Hrabi Michała. Z Obżłmi Plenipotentami massy zastrzeżenia, aby do nastąpić maiącey rozprawy w żaden układ z Hrabią Józefem Wielohurskim o schedę brata iego Michała niewchodzili, i zapaść maiący wyrok Obżłni iako reprezentuiący stopień wszystkich Konsukcessorow massy, w zupełności uskutecznili, o expens prawny, oraz o to, co czasu Sprawy proszonem będzie S. Z. M.

Roku 1817 Junii 25 dnia Woźny tę Kopiią z powództwa JW. Micheliny z Wielohurskich Szadurskiey Marszałkowey Dryzień. w Assystencyi męża czyniącey, po JWW. Józefa Hrabi Wielohurskiego Ministra Królestwa Pdlskiego, Gustawa i Władysława Wielohurskich i ich opiekę przed Sąd Ziem. Powiatu Wileń, na Kadencyą Juniiową i po niey następną do Gazet Kuryera Litt. podałem.

Bonawentura Bancewicz W. Ptu W.

---

2. Excerpt z Protokułu Potocznego Pttu Słonimskiego oświadczenia w dacie poniżey wyrażonéy zapisanego, pod pieczęcią Urzędową Ziem. Słonim. na dniu 4 Junii 1817 roku wydan.

Roku tysiąc ośmset siedmnastego mca Junii drugiego dnia w imieniu JW. Tekli z Sliźniow Sliźniowey Instygatorowey W. Xtwa Litto, niżey piszący się przyznanemi dokumentami pełnomocnik, powodem zdarzonéy przed kilką dniami śmierci JW. Rafała Sliziénia Instyg. W. Xtwa Litto przed aktami Ziemskiemi Pttu Słonimskiego mocą prawa oświadczam, iż skutkiem dokumentow między zeszłym Instygatorem i Instygatorową zaszłych, szczególnie skutkiem dokumentu ostatniego w roku tysiąc ośmset jedynastym miesiąca marca szóstego dnia postanowionego, i w Ziemstwie Słonim. dnia tegoż przyznanego, zeszły Instygetor dóbr Dziewiątkowicz, Okuninowa z attynencyami w Słonimskim leżących, połowę wolney w nowogrodzkim, Kostyk w Oszmiańskim i Połonki w Wołkowyskim Powiatach sytuowanych, prawu dożywotniemu JW. Instygatorowey poddanych, do swoiey śmierci był arędownym possessorem, a wszelkie wyżey pomienione dobra, iako i cały Okuników do possessyi dożywotniey JW. Instygatorowey, dla uprzedniey śmierci JW. Instygatora, należeć maią, i że wszystkie długi tak z Exdotacyi córek, jako też z zapisow zeszłego Podkomorzego Sliziénia wynikłe i własne długi z tych dobr zdięte, na dobra dziedziczne zeszłego Instygatora, które powyższym dokumentem zpod dożywocia JW. Instygatorowey zostały uwolnione, powinne bydź przeniesione, tak, izby JW. Instygatorowa, po skończoney arędzie obeymuiąc do własney possessyi dożywotnie maiątki, znalazła ie od długow i zamitrężeń wolnemi, mocą zatem, dokumentow wypisaney rzeczy, niżey piszący się posyła natychmiast Sądowego Woźnego dla zaintromittowania w dożywotnią possesyą na JW. Teklę Sliźniową Instygatorową Littą dóbr Dziewiątkowicz Okuninowa z folwarkami Krasnym Stawem, Zabulem, Michałkowem, Jaruciańką, i Iwańkowszczyzną, Machnaczami i ze wszystkiemi attynencyami w powiecie Słonimskim. Wolney połowę w Nowogrodzkim, Połonki w Wołkowyskim, Kostyk w Oszmiańskim, że tych dóbr żadne opisy i ciężary obarczać niemogą i nie powinne, i na tych JW. Instygatorowa żadnych długów ani opisow nie przyymie; ostrzega publiczność, iżby nikt w żadne choćby z naykrótszym terminem nie wchodził opisy na powyższe dobra, do dożywotniey Possessyi JW. Instygatorowey należne. U tego oświadczenia podpis takowy. Takowe oświadczenie podpisuię. Jan Raymund Strawiński.

Zgodność z Protokułem Potocznym zaświadczam Antoni Chrzczonowicz Ziemski powiatu Słonimskiego Rejent.

---

2. Litewsko Wileński Gubernski Rząd wzywa ninieyszym życzących wziąć w jednoroczną arędowną Tenutę dochód w mieście Wilnie z publicznych wag i miar, aby jawili się dla licytacyi do Wileńskiey Skarbowey Izby z pewnemi ewikcyami, na termina: pierwszy 26go, drugi 30go teraźnieyszego miesiąca Junii, a trzeci ostateczny 5go dnia następującego miesiąca Julii. Dat roku 1817go Junii 19go dnia.

Sowietnik Wincenty Ławrynowicz.
Expedytor Jan Sokołowski.
Naczelnik Stołu Perzanowski.

---

2. Od Litewsko-Wileńskiego Guberskiego Rządu obiawia się, aby życzący przyjąć na siebie dostarczenie dla woyska w mieście Wilnie od daty 1go Januaryi 1818 roku drew sążni 6,800, jawili się dla licytacyi do Wileńskiey Skarbowey Izby na termina: pierwszy 22go, drugi 25go i trzeci ostateczny 30go teraźnieyszego mca Junii z dostateczną kaucyą. Dat roku 1817 Junii 7 dnia.

W Obowiązku Sowietnika Wincenty Ławrynowicz.
Expedytor Jan Sokołowski.
Naczelnik Stoła Perzanowski.